

23. januar 2015

UPA 2015/133

Inatsisartut suleriaasianni § 36 naapertorlugu apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinnissamik imaattumik siunnersuuteqarpunga:

Aalisarnerup nutarterniarneqarnera qanoq naammassiniarneqarnersoq pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

2002-mi Inatsisartunut ilaasortangorpunga aalisarnermut inatsisip nutarterneqarnissaa kissaatigineqarluni Inatsisartuni oqallisigineqartoq, ukiullu ingerlanerini Inatsisartuni ilaasortat arlallit nutarterinissamik siunertaqarlutik qulaajaanissanik assiginngitsunik siunnersuuteqartarsimapput. Tamatumalu kinguneranik aalisarnermi atukkat pillugit nalunaarusiat ikigisassaanngitsut saqqummiunneqartarpuit aalisarnermik soqtigisaqartut kattuffiit qanimut suleqatigalugit suliarineqartarlutik.

2007-mi Aalisarnermut Naalakkersuisusup aalisarnermi inatsisissaq ataatsikkut suliareqqullugu saqqummiukkaluarpaan Inatsisartunilu tamarmiusunit piumasarineqartoq malillugu suliaq kinguartinneqarpoq aalisarnermi atukkat pillugit qulaajaasussamik ataatsimiisitaliarsuarmik pilersitsisoqarnissaa kissaatigineqarluni.

Aalisarnermut Ataatsimiisitaliaasup aalisarnermik soqtigisaqartunik kattuffinnik attuumassuteqartunik, aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu immikkut ilisimasalinik inuttaqartinneqartup suliani naammassivaa peqataasunit ataatsimoorfingineqartutut saqqummiunneqartoq.

Inassuteqaatit aallaavigalugit aalisarnermut inatsisissatut siunnersuutip immikkoortua alloriarneq siullertut taaneqartoq 2011-mi Naalakkersuisunik saqqummiunneqarpoq Inatsisartunilu amerlanerussuteqartunit tunuliaqutserneqarluni naammassineqarpoq. Siunertarineqarluni alloriarnerup aappaa apeqqutinik makkuninnga isummersorfiussasoq inaarutaasussarlu tullertut saqqummiunneqarumaartoq:

Rajarniarnermi kinguaariit nikinnissaannut ajornartorsiuteqarneq.

Nunat allamiut piginnittuusinnaanerannut tunngasut.

Tulaassisussaatitaaneq.

Pisuussutinik atuinermut ernianut tunngasut.

Sinerissamut qanittumi aalisarnerup avataanilu aalisarnerup immikkoortinneqarnera.

Pisassiissutinik pigisat atorunnaarsinnejqarsinnaaneranni piffissarititaasod.

Mannalu tikillugu inatsisissap immikkoortuata aappaa suli saqqummiunneqanngilaq. Aalisarnermut Ataatsimiititaliarsuup inassuteqaatai malillugit suliaq suliarineqartussatut siunniussaammat mannalu tikillugu allatut ittumik inaarutissanik saqqummiussisoqarsimannngimmat, apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq manna

aqqtigalugu Inatsisartuni ilaasortat qanoq inaarutaasussanik siunertaqarnersut paasiniaavugut, aalisarnermi inuutissarsiuteqartut kisiisa pinnagit apeqqut inuiaqatigit aningaasarsiornikkut siuariartortumik ingerlaqqinnissaannut inatsisip inarneqarnissaa pisariaqarluinnarmat.

Manna tikillugu aalisarnermik inuutissarsiuteqartuunerput aningaasaqarnikkut isaatitsissutitsinni pingaarnersaavoq sulilu ukiorpassuit tulliuttut taamaattuassalluni. Piffissami kingullermi Naalakkersuisunit nassuerutigineqarpoq aningaasarsiornikkut isaatitsissutigisassatut isumalluutigilliagarpus aatsitassarsiorneq uuliasiornerlu ukiuni qaninnerpaani ilimasaarutigineqarsimasutut malunnaatilimmik isaatitsissutaanavianngitsoq. Taamaammat aalisarnermi isumalluutit annertunerpaamik inuiaqatigiinni isumalluutigineqarnerisa qaffassarnissaanut inatsisip nutarterneqarluni aallartereernikup peqqissaarussamik inaarnissaa isumagisassatta pingaarnerit ilagaat.

Tamatuma saniatigut oqaatigissavara allatigut suliat aallartinneqarsimasut inaarsarneqarnissaat pingaartilluinnaratsigu, tassalu piujuannartitsinissaq nungusaataanngitsumillu aalisarnermi raajarniarnermilu aalisakkanillu assigiinngitsunik aqtsinerup ersarissarneqartariaqarnerat malittarisassaliornerallu, maannalu nunarsuarmioqatigijit akornanni niuernermi pisisartuniillu pingaartinneqartut tunaartalaralugit inerisaajuarnissap ingerlatinneqartuarnissaa.

Aalisarneq isumalluutitsinni suli pingaarnersaammat aalisarnermi inatsisip peqqissaartumik inarneqarnissaa tamatta pisussaaffigaarput, unalu apeqquteqaat aallaavigalugu inaarutaasussatut isumaliutisi oqalliseqataaffiginissaat qilanaaararput.